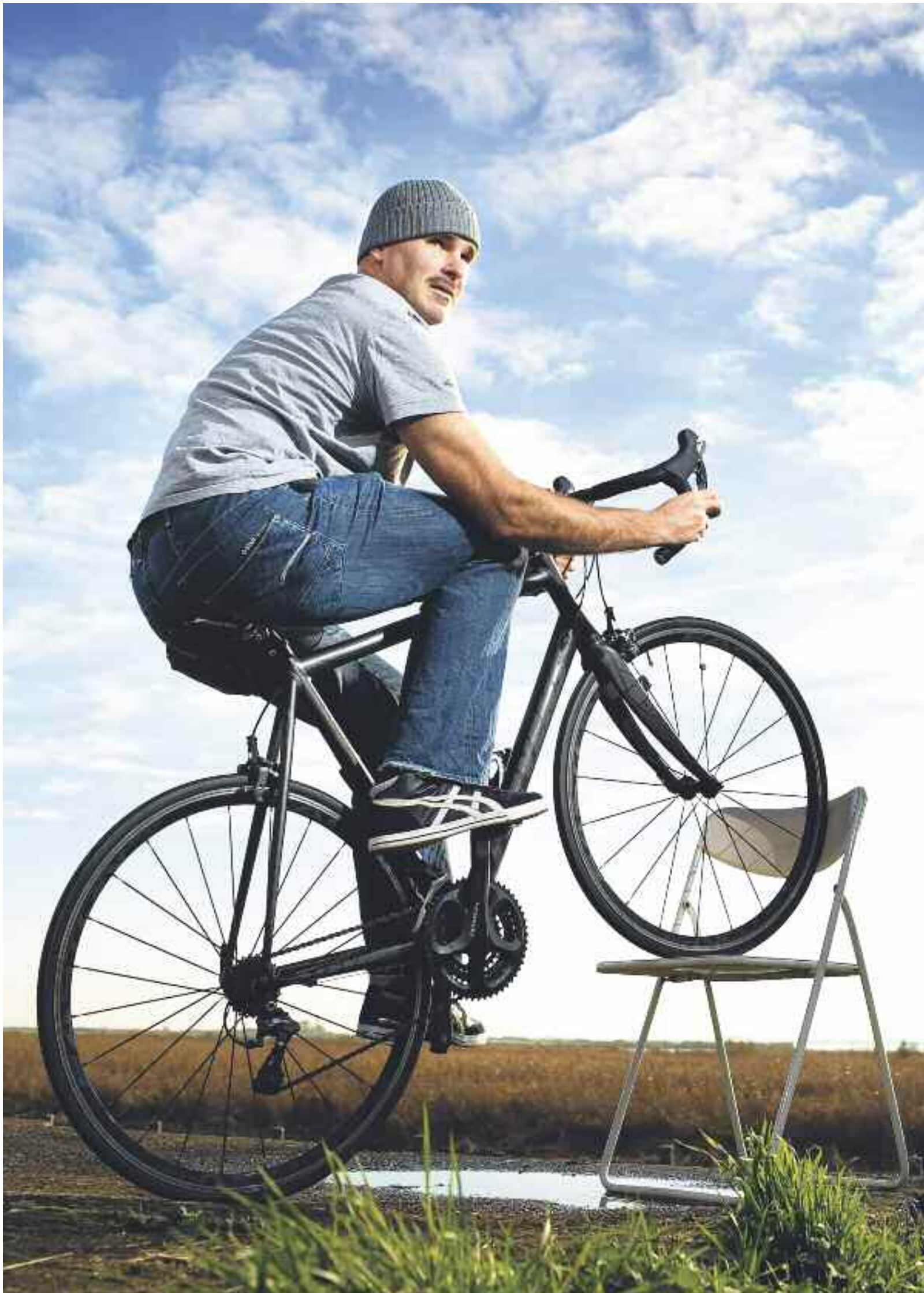

Alex Klusman (1969) is mede-eigenaar van campagnebureau BKB. Hij leidt de Nederlandse Movemberactie, die aandacht vraagt voor kanker. Vorig jaar werd bij hem zelf een tumor ontdekt.

tekst EVA HOEKE
foto's HARMEN DE JONG

Zambia

“Mijn geboorteland. Tot mijn negende heb ik er gewoond. Na de onafhankelijkheid ging mijn vader voor de Zambiaanse kopermijnen werken, op zoek naar koperlagen. Mijn moeder voedde ons op en deed er vrijwilligerswerk. De manier waarop in Afrika met elkaar wordt omgegaan is zo veel fysieker dan in Nederland. Aanraken, hand geven, klap op de schouder ... Ik vind dat fijn. Nog steeds is Afrika bepalend voor de keuzes die ik maak en dromen die ik heb. Ik voel me altijd thuis in Afrika. Natuurlijk wil ik terug. Diep in mijn hart wel.”

Groningen

“Daar kwamen we na Zambia terecht. Mijn vader werd er hoofd Bodemverontreiniging. Hij zei altijd: ‘In Zambia mocht ik de mooie dingen uit de grond halen, en terug in Nederland moest ik de troep opruimen.’ We woonden in een asociale wijk, en ik liep mee met de Z-side, de harde kern van FC Groningen. Ik stond altijd aan de zijkant hoor, uiteindelijk kwam ik natuurlijk toch uit een te keurig milieu. Mijn moeder praatte heel bekakt. Als ik voor ons huis aan het voetballen was en mijn moeder me riep – ‘Alexander, lunchen!’ – schaamde ik me rot. Maar nu heb ik er profijt van: ik kan net zo goed met de voetbalvandalen overweg als met de directeur.”

Bulteriër

“Op mijn zestiende had ik een bulteriër, Mac. Een onwijs mooi, ingewikkeld beest, dat veel liefde kon geven maar ook echt mateloos agressief kon zijn. Elke bouwvier die hij zag, probeerde hij op te vreten. Wat dat betreft leken we wel op elkaar. Ik ben hondsvaardig en eindeloos rancuneus.”

BKB

“Mijn bedrijf. Mijn derde kind eigenlijk. Dertien jaar geleden begonnen met twee goede vrienden, Erik en Lennart. We kenden elkaar uit het campagne-team van Wim Kok van zijn herverkiezingscampagne in 1998, en wisten meteen: wij moeten door met elkaar. We maken maatschappelijke campagnes voor bedrijven, organisaties en overheden, van de Ik Kam-campagne tot één voor de Stichting Nederlandse Veteranendag.”

“Maar het meest trots ben ik op onze Academie, een groep van 25 studenten die we een jaar lang allerlei workshops, lezingen en ervaringen bieden. Zelf was ik nooit door de selectie gekomen. Ik weet nog dat Sywert van Lienden zich aanmeldde, hij was toen achtien. En die jongen begon me toch een verhaal over de geschiedenis van de onderwijspolitiek ... *Holy shit*. Ik was op mijn achttiende echt met heel andere dingen bezig.”

Kanker

“Daar moet eigenlijk brughoektumor

‘Ik houd wel van de heftige confrontatie’

staan. Dat is een tumor in je hoofd, in het begin van je gehoorgang, hetzelfde als wat Bart Chabot heeft gehad. Vorig jaar september hebben ze dat bij mij geconstateerd. ‘Meneer Klusman, gaat u maar even zitten,’ zo’n gesprek. Je schrikt je rot. Je komt met een verstopt oor, en je gaat met kanker naar buiten. Ik ben bestraald, zes weken lang. Ik kreeg dan zo’n Hannibal Lecterachtig masker op, waarmee je alleen door je neus kunt ademen. Dat masker heb ik meegenomen, als aandenken.”

“Die tumor zit er nog steeds. Hij wordt alleen niet groter. Tenminste, dat is de hoop, over twee jaar kunnen ze pas met zekerheid zeggen of het gewerkt heeft. Wat blijft is de schade. Ik hoor nog maar dertig procent met mijn rechteroor, en mijn tong voelt altijd alsof ik net van de tandarts vandaan kom. En ik heb tien keer minder energie dan normaal. Maar als het daarbij blijft, ben ik allang blij.”

Movember

“Een wereldwijde campagne die ooit is begonnen in Australië, met het idee om iets te doen aan prostaatcancer door in de maand november, die voor de gelegenheid werd omgedoopt tot Movember – met de Mo van Moustache – een snor te laten staan. Het begon heel erg niche, met hipsters in Amsterdam die ineens een snor droegen, maar wij proberen het nu mainstream te krijgen, met de hulp van Kluun en Junkie XL en Johan Fretz.”

“Ik laat ‘m nu zelf ook staan. Lelijkhè? Ik schaam me dood, het ziet er niet uit. Er is ook kritiek op, ja. GeenStijl vond het bijvoorbeeld te commercieel. Gelul natuurlijk, want dat is toch juist het doel? Sowieso is GeenStijl wel zo’n beetje over z’n hoogtepunt heen, dus als zij kritiek hebben weet ik dat ik lekker bezig ben.”

Werknazi

“Jezus, waar heb je dat nou weer vandaan? Van mijn vrouw? O ja, dat heeft ze wel eens in een interview gezegd. Weet je wat het is: ik ben een onwijze calvinist, de hele mannelijke lijn van mijn moeders familie zijn Nederlands Hervormde dominees. Maar het is nu wel beter, na die tumor werk ik voorlopig nog halve dagen. Al zit dat stemmetje er nog steeds, hoor, dat zegt: ‘Wat zit je nou thuis te hangen, je kunt toch best naar kantoor?’ Die laat zich niet zomaar de mond snoeren.”

Asscher

“Ik ken Lodewijk redelijk goed, ik vind hem een fascinerende man, ik zou bijna willen zeggen: een model-politicus. Een man van wie het bovendien ronduit zonde zou zijn als hij in Amsterdam was gebleven. Dat is heel heftig om te zeggen, omdat hij veel jonger is dan ik, 38 geloof ik, heftig om te zien dat iemand die jonger is dan jij een bepaalde standing heeft. Maar bij hem kun je er niet omheen, ik ben echt bereid veel van hem aan te nemen. Ik ben ook heel benieuwd hoe hij het gaat doen, in die ver-

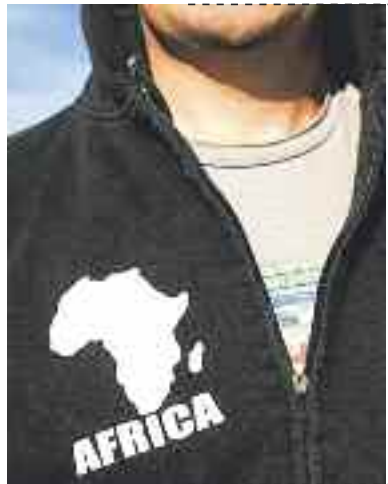
schrikkelijke slangenkul.”

Houtbay

“Dat is een klein plaatsje ten zuiden van Kaapstad, waar ik in 2010 een jaar met mijn vrouw en twee zoons heb gewoond. Ik voelde me er enorm thuis. Ik werd daar ook gezien als een Afrikaan, ook omdat mijn Engels niet gewoon Engels is, maar Afrikaans-Engels. Het voelde echt als een paradijs. ‘s Ochtends werkte ik een beetje, maar echt veel deed ik niet. De auto’s hebben daar nummerborden met de letters CA, van Capetown. En de running gag was dan dat CA stond voor Call Again, omdat de Capetownians liever wijn drinken of op het strand liggen dan dat ze hard werken. En ik paste me keurig aan, zullen we maar zeggen.”

Durgerdam

“Het Houtbay van Nederland, noem ik het. Het is Amsterdam, dat is fijn voor het idee, én het is heel dorps, daar houd ik van. Ik houd van de

mijn moeder hielp me daar dan in. Als mijn vader zei: ‘Die jongen gaat gewoon naar school,’ zei mijn moeder altijd dat ik best nog een dagje thuis mocht blijven. En dan beloofde ik dat ik haar met het huishouden zou helpen. Tja.”

“En nu maak ik me natuurlijk zorgen over mijn vader, want die twee waren symbiotisch, die deden alles samen. Echt alles. En nu zit hij alleen. Gelukkig hebben wij een groot huis, dus hij is vaak bij ons. Eigenlijk hebben we er nu een derde zoon bij.”

Boer Aad

“Van Boer zoekt vrouw toch? Ik volg het niet. Yvon Jaspers vind ik wel een heel leuke vrouw. Ik heb haar nu alweer een tijdje niet gezien, maar vroeger spraken we heel vaak met elkaar af. Het klikte enorm. Toen ik van de week een mailtje stuurde met die foto van mij met dat masker om geld in te zamelen, was zij ook één van de eersten die reageerden. Dus binnenkort gaan we weer even afspreken. Lekker theeleuten.”

‘Meneer Klusman, gaat u zitten – zo’n gesprek. Je schrikt je rot. Je komt met een verstopt oor, je gaat met kanker naar buiten’

Moraalridder

“Ben ik heel erg, ja. Ik hou ervan om mensen te vertellen hoe het moet. Ik kan me onwijs opwinden over onrecht. De zaak-Mauro bijvoorbeeld, daar ben ik echt razend over geweest. Die Gerd Leers die met droge ogen dit soort mensen het land uitstuurt, omdat dat nou eenmaal is afgesproken in de gedoogcoalitie met Wilders. Heel kwaad word ik daarvan. Sowieso kan Nederland wel een vriendelijkheidsoffensief gebruiken, het is zo grimmig allemaal, zo naar binnen gekeerd ... Hopelijk gaat daar met het nieuwe kabinet verandering in komen.”

Viggo Waas

“Ajax. Als ik aan hem denk, denk ik aan Ajax. Ooit was het ook mijn droom om profvoetballer te worden. Maar ik had geen talent. Mijn vader is een keer mee geweest naar een wedstrijd, Appingedam uit. Toen kreeg ik een rooie kaart. Op de terugweg van Appingedam naar Groningen heeft hij maar één ding gezegd: ‘Het is een proletensport, en jij bent ook een proleet.’ En nog steeds, want ik zit elke week op de tribune bij Ajax.”

Geest van ontkenning

Ewald Engelen

Wow! 1,1 procent krimp in het derde kwartaal. Dat was zelfs voor mij schrikken, professionele azijnzeiker die ik ben. Slechter dan erkende sukkelaars als België en Frankrijk. Slechter zelfs dan Portugal en Spanje. Alleen Griekenland moesten we voor laten gaan.

I told you so! Juni 2010, aan de vooravond van de verkiezingen, waarschuwde ik dat bezuinigen de prille groei van 2009 om zeep zou helpen. Een waarschuwing die ik sindsdien tot vervelens toe heb herhaald.

Toch smaakt mijn gelijk bitterzoet. Achter kille cijfers gaat namelijk menselijk leed schuil. Stijgende werkloosheid, dalende huizenprijzen, krimpende koopkracht, stilvallende consumptie en stijgende belastingen leiden tot groeiende wanhoop. Natuurlijk niet zo erg als in Griekenland en Spanje, waar burgers zijn aangewezen op primitieve overlevingsstrategieën als ruilhandel, stroop en sprokkel, kleinschalige tuinbouw en criminaliteit. Maar ook hier geldt het beroep op schuldsanering, voedselbanken en caritas. En niet onder de kwetsbaren maar onder keurige middenklassegezinnen die door hoge hypotheekschuld, scheiding of werkloosheid in problemen zijn gekomen.

Maar ook bitterzoet omdat het onnodig is. De dreigende *triple dip* had voorkomen kunnen worden. Net als in het Verenigd Koninkrijk is de krimp van politieke makelij. Staatsschuld en begrotingstekort waren in 2010 niet het probleem.

Rutte II trekt het kleed onder u vandaan

Dat waren bancaire balansen op anabole steroïden en huishoudens met te hoge hypotheekschulden. Als Rutte I had besloten om burgers koopkrachtzekerheid te bieden in plaats van beleggers te paaien met als hervormingen verklede lastenverzwaringen, was Nederland dichterbij het Duitse groeipatroon gebleven. En hadden burgers en banken makkelijker de lucht uit hun vastgoedzeepbellen kunnen laten lopen.

Het heeft niet zo mogen zijn. In 2012 is bovenop het eerste pakket lastenverzwaringen nog eens 12 miljard euro en daarna 16 miljard gestapeld. Bovendien heeft Rutte II, in een wanhopige poging om de suïcidale daadkracht van de Kunduz-coalitie te overtreffen, besloten om op dit onzalige moment het kleed onder u vandaan te trekken. Kortere WW, lagere ontslagvergoeding, minder renteaftrek, lager pensioen, minder zorg en dus diepere val als u onverhoopt iets overkomt. Niets doen had ons sterker uit de crisis doen komen. Kijk de doorrekeningen van het PVV-programma er maar op na.

Ondertussen heerst in Den Haag de geest van ontkenning. Rutte ziet ‘versterking van het groeivermogen van de economie’ als rode draad van het krimpakkoord. Kamp meent dat ‘lastenverzwaringen’ ‘groei’ veroorzaken. Nijboer verwacht dat het beleid van dit kabinet uiteindelijk vruchten zal afwerpen. En Koolmees ziet krimp als aansporing om er een schepje bovenop te doen.

Voorspoedig 2013!